

Sebastian Burduja, ministrul Energiei, invitat la podcastul „Pe Drept Cuvânt” al lui Florentin Țuca: „Cred ca politica are un impact foarte mare asupra destinului unei țări”. „Acum, mai mult ca oricând, în etapa în care e România, în etapa în care e Bucureștiul, e nevoie de o noua generație, de o noua viziune”

Sebastian Burduja, ministrul Energiei, a fost invitat la podcastul „Pe Drept Cuvânt”, moderat de avocatul Florentin Țuca. În cadrul discuției, Burduja a vorbit despre învățămintele culese de la mentorii sai, despre influența culturii și culturale americane, despre potențialul energetic al României și ce trebuie făcut pentru a-i atrage în țara pe românii plecați în străinătate. De asemenea, Sebastian Burduja ne-a marturisit și care sunt planurile sale viitoare în politica românească, în contextul unei posibile candidaturi la funcția de primar al Bucureștiului.

Sebastian Burduja, despre...

... „revoluția” întoarcerii acasa:

E o generație interesantă, cred, cea de care aparțin, pentru că am copilarit practic în anii 90, dar avem ceva amintiri de la Revoluție. Și amintirea mea pregnantă e una foarte personală, în care i-am văzut pe părinții mei plângând. Și probabil m-a marcat lucrul asta, mai ales să-l vad pe tatăl meu plângând. Nu era ceva uzual, pare-se, pentru că mi-amintesc crâmpeliile acestea. Și îmi amintesc și un sentiment care ne-a cuprins și pe noi copiii atunci, că deodată ceva se schimbă în bine. Nu doar că era televizorul pornit și nu eram limitați la două ore pe zi sau cât era pe atunci, dar ceva se întâmpla și deodată lumea era cuprinsă de speranță.

Ori copilăria în anii 90 a fost marcată mai degrabă de deziluzii. De fapt, România a fost marcată de deziluzii. Privatizările eșuate, mineriadele, ezitățile României în parcursul ei, firesc, înspre vest și înspre democrație. Și am rămas cu această dilemă pe care am dus-o cu mine și la facultate la Stanford: „Ce s-a întâmplat cu speranțele de la Revoluție și cum au devenit ele o sumă de deziluzii?”

(...)

Cred că politica are un impact foarte mare asupra destinului unei țări.

Per total, eu cred că astăzi trăim într-o democrație mult mai consolidată decât cea în anii 90. Și acesta e un lucru bun.

(...) Eu m-am întors în 5 ianuarie 2016 iar România, pentru un om care revine din străinătate, poate fi neprietenoasă. Când pleci ca român în diaspora, te pui în situația de a fi între două lumi. Nu aparții societății în care aterizezi. Nu te mai simți nici pe deplin acasă, pentru că lucrurile sunt diferite: de la mâncare, până la relațiile sociale, până la toate lucrurile care te înconjoară. Și același lucru e valabil și când revii acasă. Sunt niște lucruri care necesită un proces de adaptare. De aceea eu, românii care se gândesc să se întoarcă și mă întrebam „cum a fost pentru tine adaptarea?”, le spun: „înarmați-va cu răbdare”.

(...) Și cu atât mai mult dacă vor să se implice în viața publică iar eu m-aș bucura să avem o generație de noi pașoptiști care, fiind conectați la mersul lumii, având un capital social, financiar, vin acasă și dau ceva societății și în zona publică, cu atât mai mult ei vor fi luați la întrebări, cum am fost luat și eu: „Ce cauți aici? Ai venit să furi?”

„Înseamna ca nu te-ai adaptat în America?” Lucruri care țin de un scepticism pe care l-am dezvoltat față de clasa politica cu siguranța, dar și de o anumita atitudine care s-a perpetuat. Ea s-a mai atenuat în timp, dar înca exista, de tipul: „n-ați mâncat salam cu soia”, n-ați trecut prin toate durerile transformării României de aici, de acasa. (...) Eu cred ca România ofera în primul rând dinamism: este o societate în creștere, în evoluție. Vorbesc din perspectiva unui om care a stat 12 ani de zile într-o societate așezată, dezvoltată. Nu încremenită, cum e o buna parte din Europa. America este în mișcare, a mai încetinit ritmul, apar alte puteri mondiale care încep sa conteze în zona de cercetare, inovare, apropo de ce vorbeam, inovare endogena. Dar totuși România îți da șansa sa arzi niște etape, sa poți crește mai repede, sa poți lasa ceva în urma ta poate mai ușor decât într-o societate așezată, daca ești bun, daca te implici. Și cred ca devine și o societate tot mai meritocratica. Nu e un proces ușor. Dar cred ca România de azi e bazată mai mult pe merit decât România de acum 30 de ani sau 25 de ani. Așa vreau sa cred. Și antreprenorii români care au reușit pe forțe proprii sunt exemple în acest sens. Nu toata lumea reușește. Dar sunt și exemple care au cucerit România și chiar au început sa se extinda și pe alte piețe. Deci dinamism, oportunitați. Ce nu ofera? Servicii publice, sanătate, educație în primul rând. Aici trebuie sa lucrăm. Și la infrastructura. Dar mai ales pentru un tânăr, care poate are deja o experiența de studiu și eu sper și de munca în strainatate, sa se întoarca într-o țara în care mult mai ușor penetreaza și exista mobilitate verticala socio-economica (pentru ca societatea e mult mai fluida decât e într-o țara așezată) este o poveste care merita spusă.

... deepfake și inteligența artificială:

Mi-au furat vocea, imaginea și au încercat sa-i înșele pe români. Am ramas surprins de cât de bine facut a fost. (...) E un fenomen foarte periculos, mai ales în contextul unor alegeri, pentru ca totuși rezultatul alegerilor depinde de credibilitatea exponenților și lucrurile astea te pot afecta ca persoana publica, dar sigur ca pot sa afecteze și românii care cad victima unor asemenea încercari.

(...) Eu am facut o plângere penala. Acțiunea e în curs, înțeleg ca este la DIICOT. Am sesizat procurorul general și am fost informat ca dosarul a fost transferat, cred, la DIICOT.

(...) Printr-un algoritm de inteligența artificială poți sa pacalești lumea și acesta e un lucru periculos. Cheia, din perspectiva mea, este educația. Noi trebuie sa creștem copiii noștri pregatiți pentru o lume în care sa faca diferența și sa aiba abilitați care sunt de fapt competitive într-o lume în care inteligența artificială cu siguranța va schimba piața forței de munca. Și astazi, eu știu ca putem înlocui teoretic șoferii cu mașini auto-pilotate. Se poate întâmpla tehnic. Nu suntem înca acolo, dar ne putem imagina ca în 10, 15, 20 de ani se va ajunge acolo. Deci sa te faci șofer de taxi astazi la 18 ani, 20 de ani, probabil nu e cea mai înțeleapta decizie. Pe partea de digitalizare, daca nu ai un stat abuziv, dictatorial care sa te controleze prin chestiunile astea, eu o vad ca pe o ușurare a vieții. Dau și un exemplu concret. Noi am facut o aplicație de identificare digitală și ea funcționeaza în România: ROeID. Ce a permis ea? A permis unui român din diaspora care voia sa-și plateasca taxe și impozitele acasa sa-și faca un cont pe ghișeu.ro. Un lucru pe care nu putea sa-l faca înainte. Caci trebuia sa vina la un ghișeu, sa bata la ușa, sa se înregistreze. Complicat. Și prefer sa simplificam viața românului pentru ca iarași ma întorc la teoria mea: o viața mai simplă înseamna timp câștigat, înseamna productivitate mai mare, înseamna dezvoltare, prosperitate, o calitate a vieții mai buna.

(...) Nu cred ca vor disparea locuri de munca, ele se vor transforma. Și nu cred ca vom ajunge la o etapa în care sa stam pe canapea cu ochii în tavan și sa ne plictisim. Nu e în natura omului sa faca asta, așa cred eu. Sunt provocari, sunt de acord, în același timp riscurile acestea totuși depind de noi: e alegerea mea daca devin prizonierul unei tehnologii sau nu știu sa o folosesc. E alegerea mea daca ma informez. E alegerea mea cum îmi educ copilul sa fie pregatit pentru o noua lume. Și, într-o democrație, partea buna e ca puterea aparține celor mulți. Și atunci lucrurile se pot regla prin anumite prevederi, prin anumite mecanisme instituționale.

... capsula timpului „România 2118” inaugurata la Alba Iulia cu ocazia centenarului, la împlinirea a 100 de ani de la Mare Unire:

Mi-am pus problema cum putem marca momentul respectiv. Am dorit sa fie la Alba Iulia. Este și în memoria fetei mele și când se va deschide scrisoarea mea, am scris ceva și despre ea. Și mi-am dorit sa dam o imagine celor care vor sarbatori 200 de ani de la Marea Unire despre cum eram noi în România anulului 2018. Și am reușit cu cooptarea unui numar de personalități. Unele dintre ele nu mai sunt cu noi, din pacate, și cred ca e cu atât mai

emoționant demersul. Ivan Patzaichin, ca sa dau doar un exemplu. Și a fost un moment foarte frumos și exista aceasta sfera în cetatea Alba Carolina. Și pe 1 decembrie 2118 cei care vor mai fi acolo vor putea vedea acele epistole.

... creștere economică, tranziția spre energie verde și viitorul energetic al României:

Creșterea economică e produsul a doi factori: populație și productivitate. Nu putem determina creșterea populației, este foarte greu să umblăm la pârghiile demografice, dar putem umbla la pârghia productivității. Și ce înseamnă să ai un popor productiv? Înseamnă, în primul rând, să ai un popor liber, să facilitezi accesul oamenilor la oportunități, să pui cât mai puține opreliști în calea exprimării sau unei creativități a fiecărui individ și să reușești de fapt să generezi inovare endogenă, cum se spune. Pe termen scurt și mediu, nu avem soluția aceasta decât foarte punctual în domenii ultra-nișate în care România are un cuvânt de spus, laserele de mare putere, de exemplu. Dar pe termen lung, noi trebuie să ne propunem să generăm produsele și serviciile care schimbă viitorul lumii.

Deci plecând de la premisa asta, mă îngrijorează tendințele de constrângere a noastră. Cred că sunt exagerări, inclusiv în zona energiei. Se vorbește de energie verde, dar nu se vorbește despre energie sigură. Degeaba avem panouri fotovoltaice cu toții sau centrale eoliene, dacă atunci când apăsăm pe întrerupător nu se aprinde becul. Ori pentru asta e nevoie de producție în bandă, care nu poate să fie decât carbune, gaz (combustibil tot fosil, e adevărat de vreo trei ori mai puțin poluant decât carbunele), energie nucleară (și aici sunt voci pro și contra, dar România a ales bine acum mulți ani de zile să fie pro) și cam atât. Hidrogen - one day, nu suntem încă acolo, costa foarte mult. Deci nu se poate tranziție doar verde. Trebuie să fie și o tranziție sigură și o tranziție dreaptă.

(...)

Noi trebuie să ne asumăm, cu mult curaj, rolul de lider. (...) România are resurse, România are specialiști extraordinari în sectorul nuclear, în tot spațiul sectorului energetic. România are o infrastructură care livrează energie, suntem net exportatori după mulți ani. Am devenit, anul trecut, net exportatori de energie electrică. România are gazele din Marea Neagră și vom fi producătorul numărul unu de gaze din Uniunea Europeană în 2027. Și România are niște miliarde de euro pe care am reușit să le deblocăm în ultimele luni și să pornim proiecte, să reușim să finanțăm noi capacități în centrale în cogenerare, parcuri solare, parcuri eoliene, legea offshore în Marea Neagră, care va aduce niște miliarde de euro în proiecte de centrale eoliene în largul Marii Negre. Toate lucrurile acestea pentru mine sunt o revoluție energetică. Ele înseamnă și locuri de muncă, înseamnă pe termen mediu și lung, când încep să se finalizeze proiectele, o factură mai mică pentru România acasă, o factură mai mică pentru companiile românești, deci o competitivitate în plus pentru toată economia și înseamnă și un cuvânt mai greu de spus în geopolitică și în relațiile internaționale.

...candidatura la Primaria Capitalei:

Nu am vânat niciodată funcții. Nu mi-am desenat în minte un parcurs care să însemne: acum sunt aici, peste un an ajung acolo. Eu am venit în România la nimic. Am făcut un partid politic nou, de la zero, fără resurse, fără acces în media, fără nimic. Și am muncit pe brânci cu o gașcă de oameni nebuni, în mare măsură noi pașoptiști, care au venit acasă pentru un vis și am continuat pe un traseu. Am avut și acea doză de noroc, cred, care a venit tot din această muncă în care ne-am prezentat ca o alternativă la tot ceea ce a însemnat o clasă politică învechită, îmbăcsită, cu excepțiile de rigoare. Și cred că acum, mai mult ca oricând, în etapa în care e România, în etapa în care e Bucureștiul, e nevoie de o nouă generație, de o nouă viziune. Ce înseamnă o mare capitală europeană? Cum ar trebui să arate? Cum ar trebui să arate un trafic gestionat cu algoritmi de inteligență artificială? Nu vorbim de semaforizare inteligentă, despre așa ceva vorbeam acum 20 de ani. Sunt soluții complet noi. Ce înseamnă reabilitarea unui sistem de termoficare cu drone cu termoviziune, ca să identifici precis punctele în care se intervine, pentru a nu schimba, alandala, câțiva kilometri de țeava? Și multe alte exemple. Ce înseamnă o fabrică de unicorni, așa cum are Lisabona, reușind să creeze un super hub de start-up-uri pe care l-am văzut. Și chiar îmi doresc, e visul meu să-l facem și la București, pentru că avem și resursa umană și chiar și capital. Ar fi nedrept ca eu să mă uit la mine în oglindă și să îmi spun că stau pe margine privind un oraș care se face praf, an după an, complet blocat, cu un fenomen al drogurilor scapat de sub control. Nu există parinte cu care am vorbit și care are copii în școală sau în liceu și să nu-mi spună că cea mai mare frică sunt drogurile. Cu violența, cu oameni care sunt batuți în Centrul Vechi.

Lucrurile acestea nu au voie sa se întâmple într-un oraș civilizat. Și atunci, în momentul în care mi-am asumat președinția filialei PNL București, mi-am asumat și aceasta batalie. Dacă se va ajunge acolo sau va fi o varianta mai buna, colegii mei vor lua cea mai buna decizie, sunt convins. Dar cert e ca așa nu mai putem continua. Orașul e un haos. Și e mare pacat.

(...) Îi bat mar pe cei doi principali competitori. Sunt optimist, sunt încrezător în bucureșteni. Din toate discuțiile, dar am avut și cercetari sociologice care arata foarte clar ca bucureștenii, doua treimi dintre ei vor clar o schimbare. Și avantajul meu sau atuul pe care îl am este ca eu pot sa arat ce am facut în fiecare poziție publica în care am fost și am rapoarte de activitate publice cu subiect și predicat și am conștiința împacata ca am lasat ceva în urma. Cei care au mai fost primari la București, din pacate nu prea au ce sa arate, pentru ca altfel n-am fi cu orașul în haos. Și atunci cred ca ar merita sa încercam și altceva.

Interviul integral cu Sebastian Burduja este disponibil [aici](#):

NOTE:

„Pe Drept Cuvânt” este un podcast prezentat de **Florentin Țuca**, avocat și Managing Partner al societății Țuca Zbârcea & Asociații. Florentin Țuca invita, săptămânal, oaspeți cu care sa dezbata subiecte fierbinți ale actualității, sa descopere povești biografice și sa provoace ascultatorii la introspecții. Pornit din grija pentru exercițiul și importanța dialogului, dezbaterii și marturisirilor, podcastul „Pe Drept Cuvânt” își dorește sa ajunga la mintea și inima receptorilor ca îndreptățita binecuvântare.

Despre **Sebastian Burduja**, invitat în cadrul podcastului „Pe Drept Cuvânt” cu Florentin Țuca:

Doctor în economie, absolvent al prestigioaselor universități Stanford și Harvard, fondator și președinte al Ligii Studenților Români din Strainatate, fost ministru al Cercetării, Inovării și Digitalizării, vicepreședinte al Partidului Național Liberal și președinte al filialei Sectorului 1 București PNL, Sebastian Burduja este unul dintre cei mai titrați tineri politicieni români și actualmente ministru al Energiei în Guvernul României.